Mikael Wiehe: Tal på Malmö Pride 2006

Talare	Datum	Plats
Mikael Wiehe	30 september 2006	Malmö

Jag växte upp på 50-talet när människor som älskade människor av samma kön hänvisades till de offentliga toaletterna, där män som klädde sig i kvinnokläder endast förekom offentligt i halvdåliga engelska komedier och där kvinnor som kallades manhaftiga betraktades med en blandning av skräck och avsmak.

Detta präglade naturligtvis också mig. Jag minns mig som en ung man med en aggressiv motvilja mot alla former av sexualitet som inte passade in i den rådande heterosexuella normen.

Så är det inte längre. Och vägen dit har varit ganska spännande.

Inte ens 50-talet var så klart helt entydigt. Det var också då som den amerikanske soldaten George Jensen genomgick den första offentliga könsoperationen och blev Christine Jorgensen. Men den första gången jag själv fick min syn på homosexualitet ifrågasatt minns faktiskt alldeles tydligt. Det var på ön Hydra i grekland i maj 1976 dit jag hade rest efter den grekiska militärjuntans fall för att jag hoppades få en skymt av Leonard Cohen som hade ett hus där. (Det hade f.ö. också Göran Tunström och Lena Cronqvist.) Jag var då 30 år gammal och på båten till Hydra hade jag blivit uppvaktad av en äldre grekisk man som jag bryskt hade avvisat. När jag senare i hamnen satt och läste Carlos Castanedas Tales of Power kom en amerikansk kille i min egen ålder fram till mig och sa att han höll på att läsa samma bok. Vi började prata, han var oerhört sympatisk och efter ett tag berättade jag vad som hade hänt på båten. Då tittade han på mig och sa: ”Have you never been in love with a man?” ”Näh”, sa jag, ”det har jag verkligen inte”. ”Men det har jag”, sa han och så berättade han om hur han till sin egen stora förvåning en dag hade upptäckt att han var förälskad i en manlig lärare på universitetet där han gick. Historien slutade med att han sa nånting i stil med att ”jag tror att kärleken är stor nog att innefatta alla människor oavsett kön”. Det där gjorde stort intryck på mig och var början på min väg bort från bögskräcken.

En annan viktig händelse var Johan Ehrenbergs reportage i tidningen ETC om sig själv som Jenny. Jag minns hur rörd och gripen jag blev över hans oavvisliga krav på att bli accepterad som den han var oavsett hur detta han såg ut.

Eller när jag en gång satt med Jan Hammarlund på Kometen i Göteborg. Det hade gått rykten i musikrörelsen om hans homosexualitet så jag frågade honom: ”Är det killar eller tjejer som gäller?” ”Killar”, sa han och så var den saken klar.

Under mitt arbete mot nazismen har jag också tvingats inse att homosexuella, bi- och transsexuella är några av de grupper som är allra värst utsatta för förföljelser, trakasserier och t.o.m. mord.

Kanske var det delvis därför jag kände en sådan glädje när jag härom året av en slump tillsammans med min då tolvåriga näst yngsta dotter hamnade mitt i Prideparaden i Stockholm. Att se alla dessa människor, varav många tvingas leva undanskymda liv, tillsammans utstråla sådan styrka och stolthet, För att inte tala om skönheten!

Jag är glad och stolt över att ha blivit inbjuden att tala här i dag. Men jag måste bekänna att jag inte bara talar å andras vägnar. Jag har faktiskt också egna erfarenheter. Jag var nämligen själv en gång för många år sedan i hela fem timmar djupt förälskad i en man som jag jobbade med. Jag kände samma värme, glädje och förtjusning för honom som jag dittills bara hade känt för kvinnor jag varit förälskad i. Det var extremt platonskt och varade alltså inte så länge men ändå länge nog för att jag skulle förstå att vi alla har sidor inom oss som vi kanske inte alltid är medvetna om.

Jag har alltså varit homofob. Det är jag inte längre. Det beror delvis på saker jag har hört, sett och läst. Det beror också på personliga upplevelser jag har haft. Men att jag nu ser saker på ett helt annat sätt än jag gjorde som ung tror jag framför allt beror på den långa, hårda och enträgna kamp som många av er genom åren har fört för att få sådana som jag att förstå att ni har rätt att bli accepterade som dem ni är på samma sätt som jag har rätt att bli accepterad som den jag är. I den mån jag i det här avseendet har blivit en bättre och tolerantare människa så är det till stor del er förtjänst.

Tack ska ni ha! Avslutningsvis vill jag också ha sagt att det naturligtvis finns

djupa – för att inte säga avgrundslika – skillnader mellan mig och en del av er. Jag måste erkänna att jag inte alls kan dela den entusiasm som jag har förstått att många av er känner för schlager och 80-talsdisco. Den skillnaden hoppas jag kan bestå i all vänskaplighet.

Källa
Manuskript hämtat från mikaelwiehe.se (2023-09-01)

Taggar
Pride

URI
https://www.svenskatal.se/tale/mikael-wiehe-tal-pa-malmo-pride-parad-2006